

Izšla dvakrat na teden.
Velja za celo leto \$3.00
Published every weekly.
Subscription \$3.00 yearly.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 78.

CHICAGO, ILL., TOREK, 4. OKTOBRA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 390) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

AMERIKANSKE NOVICE

SOCIJALISTI ZELO ZGUBLJAJO.

Washington, D. C. — Socijalistična stranika, ki je štela pred deseti leti še 118.000 članov in pred petimi leti še 150.000, šteje danes samo še 10.000, kakor poroča osrednji socijalistični odbor v Washingtonu. Deloma so se socijalisti spametovali po žalostnih skušnjah in so hrbet pokazali slaparskim voditeljem, ko so videli, da jih samo grdo izkoriščajo kot stranko v politiki, ki ima najmanj upanja, da bi kedaj zmaga. Drugi del, ki pa je tako slep, da ne vidi več resnice, gre pa vedno bolj v radikalizem. Naši slovenski socijalisti se enako cepijo. Pri zadnji konvenciji Narodne Jednote se je posebno jasno pokazalo, da se velik del bivših socijalistov enako zaveda, da po tej poti, katero so jim kazali zadnja leta rdeči voditelji, ne bodo prišli daleč. Naši rdeči listi spadajo v ono vrsto socijalistov, ki gredo v radikalizem. Njim je Trotzky in ruski boljševizem edini rešenik sveta. Oni ne vidijo v svoji zaslepljenosti resnice, katere se ne da utajiti, da je boljševizem in radikalizem utopijska.

Posebno usodepolna pa je bila za naš socijalizem konvencija socialistične stranke v Detroitu meseca junija. Takrat so komunisti in prijatelji boljševikov še enkrat poskusili, da bi bili to stranko naredili v strogo radikalno, boljševiško. Toda popolnoma so propadli s svojimi idejami in predlogi. Ko so pa videli, da so tukaj popolnoma izgubili, so si takoj ustanovili svojo posebno stranko, ki se imenuje Workers Council of America. Voditelji te stranke so Engdahl, Glassberg, Trachtenberg, Olgin in Karlin, toraj trije židje. To je že četrta organizacija, ki pridiga radikalizem. I. W. W. je še posebej, ki je pa dobila smrtni udar od svojega lastnega očeta, Haywooda, ki je pobral denar in jo po francosko popihal na Rusko, kjer se v pest smeje onim delavcem, ki so se dali premotiti in zanj podpisali toliko varščino in jo morali potem plačati.

Velika večina bivših socijalistov, to mislimo pravih, zavednih socijalistov, pa vidi v programu te stranke toliko točk, ki so nemogoče, da bi se kedaj izvedle, oziroma o katerih dvomijo, da bi bile dobre, ako bi se izvedle in izgubljajo vero v te nauke in postajajo vsaki dan bolj mlačni in mrzli do socijalizma. "Bil sem tudi jaz socijalist", čujete vedno večkrat in večkrat na raznih shodih in sejah, pa nisem več."

Posebno hud poper za rdečkarje je pa Ruski strašanski fiasko. Tukaj so tako strašno pogoreli in pokazali toliko svojo impotenco, da je v resnici v toliko sramoto socijalizmu, da se ga bodo vedno bolj in bolj sramovali oni, ki so toliko utopijo zagovarjali in razširjali.

Kristan je rekel, da stari nauki socijalizma še veljajo. Seveda veljajo zanj in za njegovega brata, ki sta po socijalizmu prišla do bogastva. Kaj se sedaj zmenita? Dokler bo njih bogastvo trajalo, bodo socijalistični nauki še vedno veljavni. Vprašanje je pa, če bodo veljavni za one, za katere se gre — za ubogo delavstvo. Vprašajte kar Rusko ali tudi tam ti nauki še kaj veljajo in zakaj ne veljajo več?

KLUXI ZAČELI STRAHOVLA DO V TEXAS.

Cesar se je bilo bati, to se je zgodilo. Kluxi so nastopili s surovo silo in sedem ranjenih leži v bolnišnici v Waco Texas in se bori s smrtjo. — Kluxi so naredili v soboto večer svojo parado, seveda so bili vsi maskirani, da ni nihče vedel, kdo da je. Nekako 400 se jih zbralo in so hoteli narediti parado po mestu. Ko so prišli na ulico in se je pokazal električno razsvetljeni kril — simbol Kluxism, stopil je pred njim policaj in jih vprašal, kdo jim je dal dovoljenje za parado. Hotel je imeti imena in nasledoviteljev parade, kdo je odgovoren za red. Tega pa Kluxi niso hoteli dati. Zato je policist prijel za "goreč" križ in ga hotel nosilcu iztrgati iz rok. Ta je pa udaril policista s križem po glavi, da je padel. V tem se je začela zmešnjava. Naenkrat pade strel in 8 oseb je bilo ranjenih na tleh. To je vzbudilo splošno zmešnjava.

Tako so se polastili celega okraja.

KLUXI PROTI KATOLIKOM.

Organizacija Kluxov ima šest stopinj ali "degreejev."

V prvo stopnjo more biti sprejet vsak, kdor hoče, samo ako hoče plačati \$10.00 vstopnine in svoto za kapo in haljo. Sprejet more biti tudi katoličan, žid in niger in ne-amerikanec.

V drugo stopnjo more biti povzhan vsakdo, tudi katoličan, samo žid ne. Tisti, ki je sprejet v to stopnjo mora obljubiti, da bo pomagal uničevati žide in katolike. V to drugo stopnjo sprejemajo pred vsem odpadli katolike, da bodo z njimi uspešneje bojevali boj proti katoliški cerkvi. (Po pisavi G. Sv. zadnjih mesecev bi človek sodil, da je list glasilo te stopnje Klukov.)

V tretjo stopnjo ne more biti sprejet ne žid, ne katolik, razun ako se je izkazal kot katoliški verski odpadnik s posebnim sovraštvom do katolicizma.

V četrto stopnjo more biti sprejet samo rojen Amerikanec, bel, in protestant.

V peto stopnjo more biti sprejet vsak, ki je bil sprejet v četrto, samo ako hoče plačati \$50 vstopnine in letnine \$20.00.

V šesti stopnji so pa samo oni, ki vodijo celo stvar, jih je samo malo, ki žanjejo od nerazsodnosti vseh petih razredov in se smeja vsem drugim češ "kako jih farbamo."

Glasilo "Searchlight" je priobčilo pretekli teden strasten napad na katolike, v katerem pravi: "Rojaki! Glejte predznost stotisočev Kolumbovih viteзов in milijone katolikov! Katoličani sovražijo amerikanizem, sovražijo našo vladno, sovražijo vas, dragi rojaki! Oni smatrajo vaše matere, vaše žene, vaše hčere za vlačuge. Kolumbovi Vitezi so pa samo velikanski gladilnik, s katerim katoliška cerkev upa streti Ameriko, ameriansko vladno, amerianske ustanove, čistost našega ženstva — vse v korist "degata" ob Tiberi.

Rojaki, če je kedaj tekla rdeča kri po vaših žilah za čisto ameriansko ženstvo, za nedolžno in neumazano ženstvo juga, za čistost vaših domov in družin, naj sedaj teče z goroto, ki ne pozna ohlajenja. Da, naj vaša kri seje ogenj!

Ako mora priti do boja s katoliki, s kolumbovimi vitezi njihovimi hlapci, z njihovimi časniki, z njihovimi uredniki, naj pride sedaj! Mi smo pripravljeni!"

Seveda je poštna oblast zaplenila to izdajo in poštna oblast toži izdajatelja lista.

RAZGLED PO SVETU

RESNICA O DOGODKIH NA ALBANSKI MEJI.

Jugoslovanski poslanik iz Washingtona sporoča:

Beograd, 25. sept.—Napadi albanske vojske na jugoslovansko vojsko se nadaljujejo. Nasprotno temu, kar se poroča po tujih časniki, niso Jugoslovanske čete napadle Albancev in niso prekoračile meje, še manj pa zasedle kakih pozicij. Jugoslovanske čete so daleč pri Črni Drini.

Albanska vlada v Tirona je zbrala nad 3000 moštva ob mejah Jugoslavije in so zasedle velik kos zemlja, ki je bil odločen l. 1918 Jugoslaviji. Srbske predstraže so se umaknile daleč nazaj. Albanci so zasedli vasi Aras, Darda in Riani. Vendar pa so te vasi nažaj okupirali srbski vojaki.

20. septembra so albanske čete znova napadle Jugoslovanske čete. Bilo jih je veliko nad tisoč. Imele so seboj strojnice in kanone.

Kraljeva Jugoslovanska vlada je poduzela korake, da uredi mejo, kakor je bilo določeno in po svojih zastopnikih je nastopila pri ligi narodov, da naj stori korake, da se kaj takega ne bo več zgodilo, kajti to bi pomenilo veliko nevarnost za svetovni mir, za katerega pa Jugoslavija noče prevzeti odgovornosti.

Tako poročilo. Zanimivo je, da se je to zgodilo ravno sedaj. Iz tega sklepamo, kako malo smemo vrjeti poročilom, katere čitamo po časniki po Ameriki. Kako vse narobe so časniki tukaj poročali. Tukaj se je reklo, da so Jugoslovanske čete začele boj. Vlada pa sedaj sporoča, da je bila to laž in delo naših sovražnikov.

Beograd, 26. sept.—Poročila so prišla iz Podgorice, da so bile albanske čete zelo ojačene z novimi trupami in da so napredovale proti Mirdites. Od kar so pa te čete prišle, se albanske čete obnašajo zelo izzivljivo. Kakor vse kaže, se pripravljajo na resen napad jugoslovanske posadke, ki straži mejo.

Poročila iz El Basan poročajo, da se Albanci z naglico mobilizirajo. Vsak rod je dobil naročilo, da naj poskrbi 500 mož, ki morajo nemudoma biti pripravljeni za odhod na mejo.

Vse nove čete hite proti srbski meji.

RDEČKARJEV NOVI NAČRTI.

London, 1. okt. — Skandinavski komunisti so razposlali okrožnico vsem socijalistom in komunistom sveta, naj zahtevajo v teh časih brezposlenosti posebni "bonus" ali plačo za brezposlenost in sicer ta "bonus" naj bo toliko kakor je bila tednjska plača.

Namen teh zahtev je, da se bo na ta način zakrilo delovanje mladinskih komunistov, ki bodo v tem lahko delovali za svojo namene in da bodo oslabili občinske in državne blagajne.

"Sodrugii!" tako se glasi okrožnica, "prisilite občine, da bodo ali plačale brezposlenim delavcem 'bonus' v tako visoki meri, da tega ne bodo prenesle ali se pa polastite industrije in trgovine po posebnih odborih, katere naj si delavske rdeče organizacije izvolijo."

ŽUPANSKE VOLITVE V NEW YORKU.

Županske volitve v New Yorku so letos izvanredno hude. Župan Hyland se krepko bori proti svojim nasprotnikom.

KATOLIŠKI VESTNIK

VELIKANSKI VSPEH VČERAJSNEGA KONGRESA III. REDA.

Chicago, 3. oktobra. — Včerajsni dan bo ostal dolgo v spominu vsem III. rednikom, ki so se udeležili, bodisi otvoritve mednarodnega kongresa tretjerednikov, bodisi prvega javnega shoda v Auditorium gledišči. Dopoldne je bila obišna katedrala do zadnjega kotička polna. Klopji so zasedli sami delegati. Ostali so komaj dobili prostor med klopji. Nekaj veličastnega je bilo pa javno zborovanje v Auditorium. Velikansko gledišče, kjer ima prostora do 5 tisoč ljudi, je bilo napolnjeno prav do zadnjega kotička. Tu si videl v resnici najprominentnejše ameriške katolike. Tu smo si pogledali v oči drug drugega, ko do sedaj niti slutili nismo, da smo vsi otroci velikega očeta in največjega demokrata in socialnega reformatorja svetega Frančiška. Vsi govorijo bili nekaj mojsterskega, posebno krasno je govoril nad škof Hanna iz San Francisco, iz mesta, ki nosi po tem velikem očaku svoje ime. Nadškof je slikal čase, v katerih je nastopil svet Frančišek s svojimi redovi in kolik vpljiv je imel njegov nastop za celi svet.

Povedal je, kaj je Amerika, zlasti država, iz katere prihaja, dolžna sinovom tega velikega moža. Saj je cela California bila civilizirana po Frančiškanih. Za njim je govoril kongresnik iz New Yorka Coghram, ki je v krasnih besedah povedal, kaj naj terciarji sveta v sedanjem času posebno store, da bodo pomagali rešiti socialno vprašanje današnjih dni. Tretji red ima glavni namen lastno posvečenje. To se bo pa doseglo posebno po vsakdanjem ali vsaj pogostnem sv. obhajilu. Predlagal je, da naj bi se v vodilo postavila še ta dolžnost, da bi vsak tretjerednik, komur je le malo moč, sprejel sveto obhajilo vsaki dan, ako pa ne more sprejeti vsaki dan, pa da naj bi vsaki dan obiskal svete Rešnje Telo. "Ko bi postavili v vsaki veliki tovarni tudi kapelico s svetim Rešnjim Telesom," je rekel, "in ko bi vsi lastniki in gospodarji, kakor tudi vsi delavci te tovarne vsaki dan dobili toliko časa, da bi vsi vsaj po pet minut pomolili pred tabernakljom, povem Vam, da bi ne trajalo dolgo, ko bi v tej

tvorani nastalo med lastniki in delavci razmerje, ki bi osrečilo vsakega, tudi najzadnjega delavca. Lastnik bi se tukaj naučil znati ceniti sočloveka in videti v njem brata. Tabernakelj bi ga naučil ljubezni in žrtve za brata. Potem bi delavcu ne bilo treba stavkati, da bi si izbojeval svoje pravice. Gospod Jezus v svetem Zakramentu bi izbojeval ta boj zanj, ko bi Gospodarju ogrel srce v ljubezni." Njegov govor je bil tako globoko zamišljen in tako krasen dokaz žive vere kongresnika, ki je priznal, da je tudi on, dasi tako vpiljen politik, vendar sin sv. Frančiška — terciar, da bomo skušali dobiti govor v celoti in ga ponatisniti.

A, nekaj velikanskega je bil ta dan! — Iz Joliet je pripeljal delegat poseben vlak. Veliko teh delegatov se je potem zvečer udeležilo ustanovitve tretjega reda in shoda v naši slovenski cerkvi Sv. Štefana, kjer se je ta večer napisalo veliko udov v tretji red.

Kar smo med Jolietskimi delegati posebno občudovali je bilo pa lepo število mladine, fantov in deklet med tretjeredniki. Krasni fantje, pa so nosili na prsih znamenje, da so udje tretjega reda. Jolieski fantje, bili smo ponosni na Vas! Čast Vam! Kongres se nadaljuje v ponedeljek in torek.

KOLENDAR AVE MARIA za leto 1922.

Je krasna knjiga, obsegajoča 224 strani. Poučni članki, povesti in poročila iz raznih naselbin kakor tudi številne slike krasijo delo. Kalendar Ave Maria stane s poštnino samo 60c, za v stari kraj 75c.

Kalendar dobite pri lokalnemu zastopniku ali pa pišite na:

"Edinost,"

1849 W. 22 Street,
Chicago, Ill.

AMERIŠKI SLOVENCIM PODPIRAJTE SVOJE PODJETJE KATERO EDINO SE BORI ZA VAŠE INTERESE!

ŠIRITE LIST "EDINOST"!

SEDAJ JE ČAS!

..Da, sedaj je čas, da se spomnimo svojih sorodnikov v domovini in jim pošljemo kak dar, kajti jugoslovanske krone se tako nizko padle, da je vredno sedaj se poslužiti te prilike in poslati domov denar sedaj!

Poslužite se pa pri tem samo svojega delavskega podjetja "Edinost", in pošljite po tem podjetju, ki je popolnoma varno in zanesljivo. Vsak, kdor je poslal po tem podjetju, vsak je bil zadovoljen.

Zastopniki svetujte vsakemu naše podjetje in jim pomagajte pri pošiljanju denarja na naše podjetje!

Delavci, podpirajte svoje delavsko podjetje!

Cene se ravnaajo po najnižjem dnevnem kurzu.

Za jugoslovanske krone:

Za italijanske lire:

500 kron	\$ 2.70	50 lir	\$ 2.60
1,000 kron	5.25	100 lir	5.10
5,000 kron	25.50	500 lir	23.00
10,000 kron	50.00	1,000 lir	46.00

Pisma naslovljajte:

EDINOST

1849 W. 22nd Street

CHICAGO, ILL.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVŠTVA V AMERIKI

Izjaha dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Katoliki skupaj!

To je klic, ki je odmeval iz Washingtona preteklih štirinajst dni. Tam so zborovali najodličnejši naši nadškofje in škofje, tam so bili najodličnejši katoliški lajki, ki so združeni pod imenom "National Catholic Welfare Council" in Catholic National Laymen's Council.

Ne bo preveč, ako tudi mi podamo našim katoliškim Slovincem nekoliko poročila o tem, kaj vrše katoliki cele Amerike, kjer nas Slovinci še ni in nas morda še ne bo tako kmalu vendar kjer je tudi mesto za nas.

Najprej so zborovali vsi nadškofje in škofje. Takoj za njimi so se pa zbrali katoliški lajki k letni konvenciji. Pri tej priliki se je vršil tudi veliki ljudski shod katolikov mesta Washingtona v katoliški vseučiliški zuli. Glavni govornik je bil senator David L. Walsh iz Massachusettsa. Veliko tisoč broječe število katoliških mož je bilo na shodu, ki je poslušalo govornika, ki je v navdušenih besedah klical katoliškemu moštvu cele Amerike, kaj je njih najvažnejša naloga današnjih dni.

"Prišel je čas," je rekel senator, "za lajke, da zavzamejo svoja mesta v socialnem delu v Združenih državah. Ven moramo, na delo za narod, in delo za skupnost! Res, težko je to delo, velikanska je odgovornost takega dela: kaj lahko se napačno razumeva ali sodi! Kaj lahko se zgodi, da človek dobi polena pod noge. Vendar nihče še ni ničesar dosegel v življenju brez poguma in nikdar še nobena stvar ni uspela, ako so jo vodili kakšni strahopetci.

"To naše gibanje lajkov mora pred vsem imeti brezpogojno, navdušeno podporo naših duhovnih voditeljev, naših od Boga nam danih vodnikov, našega episkopata in naše duhovščine. To mora biti nova vojska za razširjanje katoliških načel!"

"Danes nihče ne sme reči, da ga javne narodne zadeve, zadeve njegove cerkve, nič ne brigajo! Kedor to pravi, ta je izdajalec!"

"Tu je govoril tudi škof Schrembs iz Clevelanda. On je rekel: "Kaj potrebujemo danes? Može povedal vam bom samo v dveh besedah: Kar mi potrebujemo v tej uri nevarnosti in današnjih homatij, je prvič in pred vsem, krepko in inteligentno združenje katoliškega moštva in ženstva, polnih do vrha z navdušenjem za njih vero, ki se zavedajo svoje velike moči in sile, kot vojska Gospodova, in skozi in skozi disciplinirani za organizirano socialno delo pod vodstvom od Boga ustanovljene hijerarhije cerkve, ki je bila ustanovljena, da vodi s pomočjo sv. Duha cerkev božjo na zemlji. To je prva potreba.

"Druga velikanska potreba je pa inteligentna, močan, živahen in nevstrašen katoliški tisk, ki se zaveda vseh velikih vprašanj dneva in ki je pripravljen nositi načela te velike organizacije mož in žena od konca do konca dežele, v vsako hišo, v vsako srce vsakega sina matere cerkve vseh Združenih držav.

"To je, kar mi potrebujemo danes, in to je, za kar ste vi danes tukaj. Vi ste prišli sem, da bi bili prvine tega gibanja, da bi bili seme tega velikega dela in te velike organizacije. Vi ste katoliški lajki, ki ste prišli tako daleč, ker ste napolnjeni z ljubeznijo do matere svete cerkve in katoliške vere, ki ste pripravljeni vršiti delo Gospodovo."

Na to je govoril admiral ameriške mornarice, Benson, ki je med drugim klical katoliškemu moštvu, da naj se zave resnosti časa in naj krepko prime za socialno delo med narodom. "Ako katoliški lajki ne bomo vršili vsake svoje dolžnosti, potem nikar ne dolžimo nikogar drugemu, ako ne bo reda v deželi, ako se bodo množili umori, ako bodo slabi časi, kakor samih sebe. Zabavljati je lahko, pa nič ne pomaga, samo zdi-hovati in tožiti nad slabimi časi, pa čakati, da nam bodo sami pečeni golobje leteli v usta da se bodo sedanje težave, sedanje homatije same uredile, je sramotno! Može, ven! Može v organizaciji! Katoliki, organizirajmo se! Ako se bomo organizirali in bomo krepko organizirani stali mož ob možu, nam ne bo treba pošiljati nikamor kakih naših protestov, da se naj kaj uredi pravilno. Ne! Vpoštrevani bomo! Naša načela, ki so načela pravice in resnice, načela poštenja in bratovske ljubezni, bodo zmagovala. Kjer bodo pa ta načela zmagovala, tam bo red, tam bo pravica in tam bo tudi zadovoljnost. Može, zato skupaj krepko v organizaciji!"

Ko bi te besede čuli tudi vsi slovenski katoliki, katerim je še mar napredek katoličanstva, katerim je še mar, da bi se tudi med nami katoliškimi Slovinci dvignila katoliška zavest in katoliška vera, da bi se naš ameriški Slovenec dvignil nazaj na stališče, na katerem je stal, ko je prišel sem.

Pri konvenciji je bil enoglasno izvoljen admiral Benson predsednikom možkih organizacij, kar je izzvalo burne ovacije v čast temu odličnemu konvertitu, ki je katolik komaj še le nekoliko let, pe je že v prednjih vrstah za katoliška načela.

Ko bomo dobili kaj več poročil o teh shodih, bomo poročali kaj več. To se nam zdi neobhodno potrebno. Ako kedo namreč bere samo naprotne liste, dobi utis, kakor bi bil že cel svet rdeč, da ni nikogar več, ki bi veroval, kakor morda kaka stara ženica, ali pa kak omejenec, ko je vendar ravno nasprotno res, da se največji može sveta, najučenejši in najmodrejši vedno bolj in bolj nagibajo k veri in vedno bolj in bolj spoznavajo, da bo edina nova močna in krepka vera rešila svet in uredila vse homatije in dala delavcu dovolj zaslužka, bogatine pa prisilila, da bodo pravično delili svoj kruh z delavci.

Proletarec piše: "Socialistična vzgoja je že mnogo storila za zatiranje divjaških instinktov v človeku."

Proletarec se s tem stavkom vedoma laže! Prosimo naštejte fakte, predno si še kdaj drznete napisati tako gorostasno laž! Ako hočete da vas ne bomo imenovali navadne lažnjivce, tedaj nikar ne prodajajte "vaše živalice," kot take. Najnovejši album socializma je v Rusiji, pogledajte nekoliko v njega, kakor poštene ljudje in potem govorite! !

Iz slovenskih nasebin.

CHICAŠKE NOVICE.
VEČERNA ŠOLA.

Chicaškim Slovincem, ki niso še državljani in ki bi se radi učili angleščine, naznanjam da sem poskrbel, da bomo imeli lastno večerno šolo, katero bo vodil učitelj, kate-rega nam bo plačala vlada. Ta učitelj bo učil tudi vse potrebno za državljansko skušnjo. Kedor se bo tu pri nas učil angleščine in bo hodil tri mesece v to večerno šolo, bo dobil po treh mesecih diplomu, spridevalo, katero mu dalo pravico do državljanskega papirja brez usake skušnje. Ko bo prosil za državni papir, bo pokazal samo spridevalo te večerne šole, pa bo zadostil vsem postavam za dobavo papirja.

Chicaški Slovenci in Slovenke, to je jako ugodna in lepa prilika, ki se vam nudi in katere se poslužite! Prihodnji petek večer 7. oktobra po večerni pobožnosti po osmi uri naj se priglasijo vsakdo, kdor želi obiskovati to šolo. Da nam bo vlada plačala učitelja, zahteva se, da dobimo vsaj 20 učencev. Toliko jih bomo gotovo dobili.

WANDERER OBEŠEN.

Chicago, 30. septembra. — Danes je plačal na vislicah zločin trojnega umora mladenič Wanderer in podal s svojim nesrečnim življenjem in še bolj nesrečno smrtjo dokaz resničnosti besedi: "plačilo za greh je smrt." — Vere je bil luteranske in je bil rojen na 22. Pl. prav blizu naše slovenske cerkve. Njegova družina je lastovala hišo, kjer je bilo uradništvo Glasila KSKJ. Do zadnjega se ni veliko zmenil za svojo smrt. Igral je "karte" skoraj celo noč. Ali vsaj na zunaj ni kazal posebnega strahu. Obnašal se je surovo prav skoraj do nekoliko ur pred smrtjo. Toda slednjič je pa tudi njegov trdi tilnik uklonila tista strašna sila, ki je zlomila še vsak, še bolj prevzet in uporen tilnik: koščena smrt. Ko je naenkrat zagledal nje strašni režeči obraz in je videl, da ga loči on nje samo nekoliko strašnih ur, uklonilo ga je. Začel je moliti. Pel je, ko je stopil na morišče in ko so mu dejali kapo na glavo, predno je rabej potegnil za vrv, je pa prestrašno zaklical: "Moj Bog, usmili se moje uboge duše! Moj Bog usmili se moje uboge duše."

Strašen konec.

Mr. M. Blaj je kupil svojo hišo na 21. Place nekoliko hiš dalje od one, kjer sedaj stanuje. — Zopet nov napredek. Mr. Blaju častitam! Mr. in Mrs. Blaj sta obče priljubljena naša rojaka in farana in zato se gotovo vsakdo veseli tega napredka.

Mr. Bastig začne te dni s zidavo nove hiše na vogalu Lincoln in 22. St. Pozidal bo trinadstropno hišo za šest stanjk. V pritličju bo prostor za prodajalno. Nova stavba bo gotovo jako okrasila okolico.

Letošnji naš krasni koledar Ave Maria je navdušil tudi izdajatelja slovaškega katoliškega lista "Katlisky Slovak" in izdajatelja hrvatskega katoliškega lista "Glasnik Istine," da bosta izdala podoben koledar. Oba koledarja se bosta tiskala v naši tiskarni.

Dr. J. E. Ursich se je minuli teden preselil v svoj novi urad na 1858 West 22nd Street in na vogal Lincoln St.

"Vinska trgatav," ki jo je priredilo dr. Marije Pomagaj KSKJ., je kakor čujemo zelo zadovoljno izpadla. Udeleženci izjavljajo, da tako fine zabave še niso imeli na nobeni prireditvi. To priča da čikaške žene in dekleta imajo zmožnost za enake prireditve.

Opozorjamo naše naročnike na oglase naših trgovcev. Rojaki v Chi-

cago podpirajte trgovce ki oglašajo v našem listu!

Sheboygan, Wis. — ospevši po kratki vožnji iz Milwaukee, v Sheboygan, sem bil prav prirčno prijazen sprejet od Mr. Mihaela Progarja, kakor tudi od njegove soproge. Posebno sem dolžan se zahvaliti Mr. Progarju za njegov trud, ki ga je imel obilo, ko me je vodil okoli naših naročnikov in rojakov po Sheboyganski nasebini. Prirčna hvala pa tudi Mrs. Progar za tako fino postrežbo.

Mesto Sheboygan je zelo prijazno radi njegove lepe naravne lege, tako da človeku se priljubi, da bi kar za stalno ostal v prelepi nasebini. Pa tudi med rojaki vlada lepa slo-ga, vsaj kolikor sem jaz videl tekom mojega bivanja v tej nasebini. Slovenci so tudi tukaj zelo delavni na društvenih poljih, kar posebno pričajo razne zabave in druge prireditve, ki jih Sheboyganska družstva tako marljivo prirejajo.

Delavske razmere so v primeri z drugimi nasebinami mnogo boljše, kakor po drugih krajih. Brezposelnih ni ravno veliko, le pritožujejo se nekateri, da jim vtrgavajo plačo, kar pa seveda delavski baroni delajo širom Amerike.

Zahvaljujem se še enkrat vsem, ki so mi pomagali pri agitiranju za naše liste, posebno pa Fathru Černetu za prijazen sprejem. Mrs. Juliji Jenko za izborni postrežbo, kakor tudi družini Mr. Progarja. Vsem skupaj Bog plačaj in do svidenja ostajam s slovenskim pozdravom
Leo Mladich, pot. zastop.

St. Louis, Mo. — V tem mestu je sedaj preko 75.000 oseb brez dela in položaj se slabša. Rojaki naj bodo previdni, predno se podajo v te kraje za delom.

New York, N. Y. — Tukaj se je poročil rojak George Valetič s Mary Janša, rojeno Majdič, ter Henry Ličar s Katy Horvat.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUG. 24, 1912.

Of Edinost, published semi-weekly at Chicago, Illinois, for October 1921. State of Illinois, County of Cook.

Before me, a Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared Rev. B. Winkler O. F. M., who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Managing Editor of the Edinost and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:
Publisher: Slovenian Franciscan Fathers, 1848 W. 22 St., Chicago, Ill.
Editor: John Jerich, 1847 W. 22 St., Chicago, Ill.
Managing Editor: Rev. B. Winkler O. F. M., 1849 W. 22 St., Chicago, Ill.
Business Manager: Rev. B. Winkler O. F. M.
2. That the owners are: Slovenian Franciscan Fathers, 1849 W. 22 St., Chicago, Ill.
3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: none.
4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the stockholders and security holders whose circumstances and conditions under which do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

Rev. B. Winkler O. F. M., managing Editor.
Sworn to and subscribed before me this 23th day of September, 1921.
Michael Zeleznikar, Notary Public.
(My commission expires April 28th, 1924.)

Pošiljatelj denarja!

Predno pošljete svoj denar v staro domovino, premislite dobro, komu boste izročili svoj težko zaslužen denar, da ga vam odpošlje. Zadnje čase je prišlo mnogo rojakov v naš urad iskati pomoči. Poslali so svoj denar v staro domovino po nepoznatih tvrdkah in denarja še danes ni v stari kraj in ga mogoče, tudi nikoli ne bo. Zato Vas svarimo, kot Vaši prijatelji, bodite previdni in poslužujte se našega podjetja, ki vam vsake pošiljatev jamči in vam nudi tudi vedno najcenejše cene evropskemu denarju.

BANČNI ODDELEK EDINOSTI.

1849 West 22nd Street,
Chicago, Illinois.

CLEVELANDSKE NOVICE.

Malo pred polnočjo je izbruhnil požar v International Metal House Co. na 10206 Harvard Ave., ki pa se je razširil, predno je bilo ognjegascem mogoče pogasiti ga, v tri so-sednje tovarne, in napravil okrog \$100.000 škode. Gašenja so se ude-ležile skoro vse požarne obrambe v jugovzhodnem delu mesta.

Ker ga 50-letna udova Mrs. Ana Bartunek, 3160 E. 49 St. ni hotela poročiti, je Fred Hala včeraj zjutraj ustrelil njo in nato pa še sebe.

Berberton, O. — Rojaku Josefu Jankovič je umrl 10 letni sinček. Iz te nasebine je odpotovalo zadnje ča-se veliko število rojakov, ker pri-manjkuje zaslužka; delavske razme-re se slabšajo z vsakim dnem.

Joliet, Ill. — Poročila sta se v cerkvi sv. Jožefa Mr. M. H. Rogina in Miss Frances Golobich. Novoporočencem obilo sreče!

V nedeljo jutro je bil umorjen Peter Batavič blizu Lemonta. Njegovo truplo so našli povoženo od poulične železnice. Vendar sumi se, da Batavič je mogel biti umorjen in nato vržen na progo poulične železnice, da bi se stem tako zakrilo umor.

Enon Vapey, Pa. — Umrla je Katarina Kavčič, stara 45 let, soproga rojaka Kavčič. Rojena je bila v Žireh nad Škofjo Loko. Tukaj zapu-šča moža in šest otrok, v stari do-movini pa mnogo šorodnikov.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom Slovincem v Indianapolis, državi Indiana, v Clevelandu in državi Ohio, naznanjamo da jih bo te dni obiskal naš zastopnik Mr. Leo Mladich, kateri je poblaščen pobirati naročnino za naše liste Ave Maria, Edinost in Glasnik Presv. Srca Jezusovega in sploh vse, kakor ogla-se in drugo, kar je z zvezi z našimi listi.

Našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom ga najtopleje priporo-čamo, ter jih obenem prosimo da mu grejo na roko v vseh ozirih.

Uprava Ave Maria, Edinosti
in Glasnika P. S. J.

Novice iz Jugoslavije.

Pogon proti tihotapcem s srebrom in zlatom, rodi vedno nove uspehe. Kontrolni organi so v orijent-ekspresu na potu iz Zagreba v Ljubljano zopet konfiscirali 65 kg srebra in 4 kg zlatnikov preleteli v grude. V Celju so policijski organi v vlak, k odhaja ob 19. uri aretirali nekega Janka Pogačarja iz Cerklj in neko Josipino Kramar iz Trsta, pri katerih so našli 1942 srebrnih kron. Pogačar je pri aretaciji vrget srebro skozi okno.

Mažari internirali v Baranji nad 2000 Jugoslovancev. — Belgrad. Ministrstvo notranjih del je dobilo poročila, da so Mažari pričeli internirati v Baranji vse ljudi, ki so simpatizirali z Jugoslavijo, in jim konfiscirali celo njihovo nepremično premoženje. Iz zanesljivih virov se doznava, da so Mažari dosedaj internirali nad 2000 ljudi.

Radič zopet straši. Odkar je Protič imel razgovor z Radičem, je postalo demokratov strah. Velika nevarnost je, če se Protič posreči spraviti Radiča v Belgrad. Tedaj je demokrat moč na večne čase razbita. Demokrati pa so tihi. Je prišlo "Jutro" izvirno brzoglavko, da se je na podlagi izpovedb raznih oseb vzbudil sum, da je Radič soudeležan na atentatu na Aleksandra. "Preiskava se nadaljuje" — pravi "Jutro." Jutri utegnemo v "Jutro" čitati, da je vrget bombo na kralja dr. Korošec; bombo pa je izdelal Protič. Pri teh ljudeh, ki so Pribečevič-Jutrove sorte je vse mogoče. Če se jim na podlagi vseh teh in takih preiskav posreči pozapreti Radiča, Korošča, Protiča — sploh vse pametne ljudi bodo lahko rekli, da so sedaj oni neomejeni gospodarji, ker

NAZNANILO.

Vsem onim naročnikom, ki so naročili naše liste tudi za svoje sorodnike ali prijatelje za v staro domovino, naznanjamo, da je večini potekla naročnina. Ako žele, da bi njihovi sorodniki ali znanzi še nadalje prejeli naše liste, naj blagovolijo naročnino ponoviti. Kdor bi sedaj ne mogel ponoviti naročnine, ter želi, da bi še z naprej pošiljali naše liste v stari kraj, naj nam to naznani, zakar ga bomo z veseljem počakali.

Istotako prosimo tudi vse naše naročnike, da v slučaju preselitve, nam naznani poleg novega, tudi svoj stari naslov. S tem nam prihranijo mnogo nepotrebnega dela.
UPRAVA AVE MARIA
IN EDINOSTI.

so vse pametne ljudi spravili na varno v kišto.

Kovčeg ministra dr. Kukovca. Minister dr. Kukovec objavlja v "Novi dobi": "Moj kovčeg je bil zmiraj pripravljen, da ga nabašem in da zapustim svoje ministrsko mesto." Vemo da je Kukovec kovčeg že davno poln, česa, si lahko vsakdo misli... V drugih državah ne nabasujejo ministri — svojih kovčegov v ministrstvih, ampak odhajajo praznih rok od ministrskih miz, le v naši kraljevini so naši sedanji ministri vedno pripravljeni, da nabašajo svoje kovčege in zapustijo ministrska mesta. To basanje ministrskih kovčegov pa žalibog najbolj občutijo SHS davkoplačevalci.

Kako varčujemo? Minister trgovine je odredil, da se radi denarnih težkoč začasno odpravi telovadba za učence na trgovskih državnih šolah. — 2. Ministrstvo pošte je dosedaj izdalo ogromne vsote za nabavo telefonske žice in drugega materiala. Iz Južne Srbije pa poročajo, da je tam toliko telefonske žice, da si kmetje z njo podvezujejo opanke in delajo okrog posestev ograje —

TE DNI SMO PREJELI IZ STAREGA KRAJA KNJIGO:

Življenje sv. Vincencija Pavljanskiga. Malo zalogo omenjene knjige so nam poslali č. gg. Lazaristi iz Ljubljane.

Veliko je dobrotelnih naprav kršč. ljubezni po celem svetu. Zavetnik karitativnih naprav je sv. Vincencij Pavljanski.

Premnogi duhovni gojenci, veliko štev. misijonarjev po vesoljnem svetu, usmiljene sestre po brezštevilnih bolnišnicah so blaženo delo tega svetnika.

Seznani ti verni slovenski narod z življenjem sv. Vincencija Pavljanskiga in njegovimi duhovnimi sinovi t. j. č. gg. Lazaristi in njega duhovnimi hčerami t. j. č. usmiljenimi sestrami, prav izdatno pripomore knjiga. **Sv. Vincencij Paljanski**, ki na 290 straneh zares lepo opisuje sv. Vincencija, velikega moža kršč. ljubezni.

Toplo Vam priporočamo, da sežete po tej poučni knjigi, ker jo imamo le malo iztisov. Knjiga stane \$1.25 s poštnino in se dobi pri

EDINOST,
1849 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

ZADOSTNI DOKAZ.

Več, kakor 1,352,00 steklenic Trinerjevega vina je bilo poslanih med svet lanske leto. Te številke so za-

dstni dokaz, kako so tisoči in tisoči prepričani o resničnosti uspehov, kakor v slučajih slabega teka, zaprtja, glavobola in drugih žledčnih neredov, katere se dosežejo z Trinerjevim vinom. Enaki ugled imajo po svetu tudi vsa druga Trinerjeva zdravila. Dr. E. Barlow, zdravnik v No. Zulch, Texas, je nam pisal: "Marca 31, 1921. Jaz sam sem, radi poskušnje užival Vaša zdravila, Triner Liniment in Trinerjev Antiputrin, in izreči moram Vašim zdravilom najlepšo pohvalo, ker v resnici so izdelani iz najboljših tvarin in imajo najboljše uspehe. 27. avgusta 1921. Zelo sem vzradošen

SLOVENKA DOBI SLUŽBO

za hišno delo pri
S. STAINBURG,
3436 ouglas Boulevard,
Chicago, Ill.
Plača boje dobra.

KJE SE NAHAJA **Jožef Kovačič**, rojen v Drami pri Sent Jerneju štev. 6. na Dolenjskem v Jugoslaviji. Stem se prosi, da se oglasi s pismom ali na kak drug način zato, ker hoče njegov sin "Jože" prevzeti posestvo, katerega je dal v najem. Ako se ne oglasi do Avgusta 1922., ga bo njegov sin JOŽE prevzel, ker posestvo silno škodo trpi v tujih rokah.

Lahko se oglasi naravnost domov, ali pa najstarejši hčeri, Mariji, sedaj šolska sestra Simforoz, v Celju na Štajerskem

radi uspehov Vaše Trinerjeve Angelice grenke tanike, ki jih je dosegla moja žena, ki je bollehalala že dalj časa." Trinerjev Liniment rodi hitre uspehe v uporabi za revmatizem, nevralgijo, trganje po ledvicah, Trinerjev Antiputrin pa je izvrstno zdravilo za grgranje in izmivanje ust. Trinerjeva Angelika grenka tanika, je naprodaj po vseh drugerijah in lekarnah.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, naniže cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

DR. ALBERT JANČICH

Edini Slovenski
"KIROPRAKTIK"
32 N. State St., Chicago, Ill.
Soba: 1301.

Naznamam rojakom Slovencem, da sem se nastanil v Chicagi ter odprl svoj lastni zdravniški urad v "Reliance Bldg." soba 1301. Zdravim vsakovrstne kronične bolezni brez operacije in medicinov. Uporabljajo se samo naravne metode. To je: Električna terapija, solnčni žarki, hidralna terapija (knapanje). Manipulacije na hrbtišču in dnetu. Uspehi gotoviti

FRANK TOMAŽICH

SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo Slovencem in Hrvatim. V zalogi imam vedno najboljše salatno olje, doma narejeno kislo zelje in pravo kranjsko ajdovo moko.

1858 W. 22nd Street, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2910.

ANTON BANICH

FANCY GROCERY

2050 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Se priporočam slovenskim gospodinjam za naklonjenost. V zalogi imam vsako vrstno grocerijsko blago. Posebno pa: salatno olje, "sweet oil" katerega drugje ne dobite. Dobro blago za najnižjo ceno je moje geslo.

Vsem se uljudno priporočam.

DR. J. E. URSICH

SLOVENSKI ZDRAVNIK IN KIRURG.

1858 W. 22nd Street, in na vogal u Lincoln St., Chicago, Ill.
Phone Canal 4918.

Ordinira vsaki dan v svojem zdravniškem uradu.
Od 9 do 10 ure dopoldne, od 2 do 4 ure popoldne,
od 7 do 8 ure zvečer.
Ob nedeljah od 10 do 12 dopoldne.

Zahvala Doktorju kiropraktike.

Imel sem dolgoletno bolezen v hrbtu, katere me niso mogli ozdraviti zdravniki s svojimi zdravili. Ozdravila me pa je takozvana "KIROPRAKTIKA".

Zato se čutim dolžnega, da javno zahvalim Dr.

Karel Vyleta.

Notarski pečat.

Notarski pečat.

KAREL VYLETA.

podpis.

Podpisano in zapriseženo pred menoj danes 1. junija, 1921.

JOSEPH W. SERHANT,
Notary Public.

DR. FERD. KABANA uraduje na 128 North Wells Street, Chicago, Ill.

DVE LETI DELA IN VSPEHA. 1919-1921

Ob nastopu meseca avgusta je imela tvrdka **ZAKRAJŠEK & ČEŠARK** za seboj leto trdega dela in pa tudi vspeha.

Okrog 2. avgusta 1919 je njen ustanovitelj Leo Zakrajšek prišel v New York iz Milwaukee, Wis., sam si izposloval potrebna zastopstva, odprl urad in se lotil dela z zaviranimi rokavi v zavesti, da točno, pošteno in vstrajno delo mora prinesiti vspeh.

V teku dveh let je ta tvrdka odpremila v Evropo nad petnajst sto potnikov, nad petsto potnikov je prišlo z njenim posredovanjem iz starega kraja in blizu tristotisoč dolarjev je bilo poslanih skozi njo.

V dveh letih je iz skromne potniške pisarne postalo bančno podjetje, ki posluje pod državnim nadzorstvom in ima svoje direktne bančne zveze z Ljubljano, Mariborom, Zagrebom, Trstom in Dunajem.

Za tak rekord bodi v prvi vrsti izrečena zahvala številnim prijateljem in zagovornikom.

Na podlagi dosedanjih pridobitev pa je ta tvrdka danes bolj kakor kdaj prej v stanu biti na službo onim, ki:

ki potujejo v domovino;
ki žele dobiti svojce iz starega kraja ter onim, ki hočejo poslati denar v stari kraj, kakor tudi onim, ki imajo kake druge posle s starim krajem.
Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

Zakrajšek & Češark
SLOVENSKA BANKA

70 Ninth Ave. (med 15th in 16th St.) New York, N. Y.
TELEFON: Watkins 7522.

Vabilo na sedmo plesno veselico,

ki jo priredi

Dr. Slovenska postaja v Chicagi št. 16211

Modern Woodmen of America

V NEDELJO DNE 9. OKTOBRA

V PULASKI DVORANI NA 1711-13-15 SO. ASHLAND AVE.

Vstopnina na veselico je 50c.

Pričetek zabave se prične točno ob 2:00 uri popoldne.

Na to veselico najljubnje vabimo vse rojake in rojakinje v Chicagi in iz bližnje okolice, k obilni udeležbi.

Da pa bo ta naša veselica na višku zabave, smo dobili dobroznano in slovečo godbo Peter Ahačiča.

Za vsestransko zabavo, za najfinejša pokrepčila jamči vsem —**VESELIČNI ODBOR.**

DEKLA ANČKA.

(Dalje.)

Napisal F. S. Finžgar.

XIII.

Janez je pisal:

Preljuba Ančka!

Nedelja je, čas imam in sam sem. Ker ti imam veliko povedati, te koj v začetku prav lepo pozdravljam. Zdajle gotovo spiš in naj se ti prav lepo sanja.

Ko je vlak odpeljal, si me videla, kako sem visel skozi okno in vaju z materjo gledal. Vso postajo sem bil pri oknu in sem vedel, da sta izginili, pa sem vaju vseeno še videl. Ti si mi s svitkom mahala, mati pa nič. V Ljubljani sem vse opravil, kakor so mi mati naročili, te povej jim, in zelo sem bil potlej vesel. Zvečer se nas je odpeljalo petdeset Amerikan- cev, največ fantov, tudi nekaj mož — in tri žene so bile z majhnimi o- troki. So šle v Ameriko za možmi. Nekateri žene in matere so jih spre- mile na kolodvor. Ne veš, kako so prebridko jokale. Ko smo se peljali na Gorenjsko, sem gledal proti kra- ju, kjer je tvoj dom in kjer je Mo- karjeva kajza na hribcu. Trda te- ma je bila in nič nisem videl; ali me je vendar tako prišlo, da sem skoro iz vlaka planil. Še nikoli na svetu nisem kaj takega poskusil. Stisnil sem se v kot, zavil glavo v havelok in jokati, da me niso videli. Potem so tedaj že pospali, le eden je jokati. Može so se pogovarjali o Ameriki. Eden je šel — z Dolenjskega je — že tretjič tja. Gruca fantov je bila žganje. Tudi meni so napili, pa ni- sem hotel. Tako smo se vozili sku- paj do Amerike. Skoro vsi so obo- leli na barki, meni ni nič prizadela vožnja. Celo prijetno mi je bilo. Ali to ti še vse nadrobno povem, ko se snideva, ljuba Ančka. Vsak dan mi- slim stokrat na tisto uro, ko ti po- dam spet roko.

Sedaj sem tukaj in imam že delo. Premog kopljem. Resnično, da za- služim prav veliko. Deset kron na- šega denarja na dan, pa tudi več. Ali delamo kot črna živina. Vsako uro v nevarnosti, pod zemljo, umazani, mokri, oh, Ančka, takole mislim, ko me spuščajo v železnem kurniku pod zemljo: križ božji, sedaj grem spet v pekel, da zaslužim nebesa z mojo Ančko. Zares mislim takole, pa nič nikar ne zameri. Kar molji zame. Včeraj je dva zasulo, napol mrtva so izlekli iz jame.

V začetku pisma sem ti povedal, da je nedelja in da sem sam. Tukaj je čudno življenje. Mladina zaprav- lja, kar se da, in sirovo se vede. Le malo jih je, ki so pametni. Zato ne grem mednje. Smilijo se mi. In tu- di tako ti povem, ko bi jaz ne imel tebe v domovini, Bog ve, kaj bi bilo. Skušnjava so velike, vere vse zme-

šane. Šostarjev Francelj, ki je tudi v tem kraju, si je kupil lakaste čev- lje in trd klobuk, kakor ga nosi go- spođa v Ljubljani. Jaz sem se mu smejal, pa mi je rekel, da sem kmet. Reci, kar hočeš, sem rekel; kmet sem in kmet bom. V Ameriko sem prišel po denar, ne po gosposke o- bleke.

Ančka, le zaupaj in nič se ne boj. Kmalu ti pošljem denar in potem vsak mesec. O, ko bova v kajžici, kako se veselimo. Še dve leti, dolgi bosta, pa nič ne de. Kako je tebi? Ali kaj misliš name? Zavoljo Miha me včasih tako čudno zaskrbi. Kaj- ne, da mi boš zvesta in da se mi ni treba bati? Ko bi jaz kaj izvedel, ne vem, kaj bi se zgodilo. Kar umrl bi, ali pa bi postal tako malovreden, kakor ga še ni videla Amerika. Ka- ko je pri Mokarjevih; Ali te kaj dra- žijo? Nič ne maraj, kar potrpi, ko se vrnem, jih bova dražila midva.

Sedaj moram končati. Moji tova- riši so se vrnili iz gostilne. Vsi so vinjeni in harmoniko imajo s seboj. Pozdravi doma in pri Mokarjevih.

Z Bogom!

Do groba tvoj

Janez.

Ančka je odpisala:

Preljubi Janez!

Vse že spi, na nebu lunica stoji, jaz ti pa pišem v tihi kamrici in od veselja jokam in od žalosti. Toli- krat sem prebrala tvoje pismo, da sama ne vem, kolikokrat. Vsega znam iz glave, od besede do besede. Pod vzglavjem ga imam; ko se po- noči prebudim, prižgem luč in ga berem. Verjamem, da si hude reči poskusil na tako daljni poti. Ne veš, kako se bojim zate. Dokler nisem dobila razglednice iz Hamburga, sem mislila, da bom kar minila od same žalosti. Kar nič nisem jedla in posoda mi je letela iz rok, ko sem delala v kuhinji. Mama me je zelo tolažila, ter mi je povedala, da si ti pri slovesu prošil zame. Vedno po- navlja: Zakaj je šel Janez? Treba bi tega ne bilo. Vidiš, zelo te je i- mela rada. In drugi tudi. Nihče me nič ne draži. Miha je sedaj za veli- kega hlapca. Ne moreš misliti, ka- ko se je izpremenil. Prvi vstaja, zad- nji hodi spat, nič več ne popiva in čisto drugačno govorico ima. Samo mene včasih tako čudno pogleda, da se vsa stresem, potem se pa hitro obrne in pravi: Nič se ne boj. An- čka.

Janez, sedaj se vidi skozi okno na hribec, kjer je Mokarjeva kajza. Vsa se sveti od lune. Kolikokrat gledam tja gor, kakor bi tebe tam iskala. Bog ve, če ućakava ta dan. Ko bi le ne bilo tistega večera, saj veš, Ja- nez. Kar nekaj mi stiska srce in vedno se nečesa bojim. Prepričana sem, da je vse odpuščeno, obema, trudim se, da bi si izbila to iz gla- ve. Ali kakor kamen mi leži na srcu in grozno sem nesrečna. Včasih po- zabim, ali mi nenadoma stopi pred oči črna skrb, da vsa vztrepetam. Ne zameri, da sem ti to potožila. Saj

nimam tu nikogar in sedaj mi je la- žje. —

Tvoje hranilne knjižice sem nesla župniku, da jih je spravil v blagaj- no. Na dveh krajih so pokradli, za- to me je skrbelo. Župniku sem vse po pravici povedala, kako sva se zmenila. Rekel je: Janez je pošte- njak, kakor jih ni mnogo. Ančka, le moli zanj, da se srečno vrne. Tako se mi je prilegla ta pohvala, da sem ves teden lažje živela.

Končati moram. Sem mislila, da ti bom strašno dolgo pismo napisala, a vidim, da nisem. Janez, piši mi, le- po te prosim, vsak teden, samo par besedi, ko si preveč truden. Tudi jaz ti bom pisala, ki zmerom nate mi- slim in te tako težko čakam.

Z Bogom!

Tvoja zvesta in žalostna

Ančka.

XIV.

Tedni so tekli in meseci. Janezo- va beseda je držala. Ančka je do- bivala pisma in razglednice, pa tudi denarja toliko, da se je čudila vsa fara. Zakaj v Ančki je bilo že toli- ko gizdavosti, da ni skrivala lepih vsot, ki so prihajale iz Amerike. Ne-

ZAKAJ TRPETI?

Revmatične, nevralgične in bolečine v mišicah so hitro odpravljene s primerno uporabo

PAIN-EXPELLERJA

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Glejte, da dobite pristnega — slavnega že več kot 50 let.

Zahtevajte SIDRO tvorniško znamko.

EMIL KISS, BANKIR

Ustanovljeno leta 1998.

Pošilja denar v vse kraje Jugosla- vije po pošti in brzojavno.

Nakazuje se izplačila tudi v ameri- kanskih dolarjih za Jugoslavijo.

Prejema vloge in plačuje po 4 proc. obresti.

Prodaja šifkarte.

Opravlja vsa bančna posla.

PIŠITE PO CENIK.

EMIL KISS,

BANKIR

133 Second Ave., New York.

VINKO ARBANAS

CVETLIČAR IN PRODAJALEC vsakovrstnih

CVETLIC IN ROŽ.

Izvršujem vsakovrstne pogrebne vence. Pri meni dobite najlepše šop- ke za ženitovanje in druge slavnost- ne priredbe. Priporočam se Slove- nem, kakor tudi vsem Hrvatom in Slovanom v Chicagi in okolici.

1320 West 18th St., Chicago, Ill.

Phone: Canal 4340.

vesta je bila in vesela, ko so se ču- dili ljudje takemu ženinu.

Ali niso se samo čudili. Tudi za- vist je zorela. Mnogo mater iz fare je imelo v Ameriki sinove. Zato so jim pisarile in jim stavile Janeza za zgled. Iz Amerike pa so prihajali odgovori, da je Janez umazanec in skopuh, da se bo z delom uničil, ki ima tako obleko, da ne sme med lju- di. In prebirala so se pisma v dol- gih zimskih večerih, opravljalo se je

in natolcevalo. Mnogo tega je An- čka slišala in zvedela. Grenko ji je vselej kanilo v dušo, in v to gren- kost je pomakala pero in tožila Ja- nez, kar ga je podžigalo, da je sko- ro resnično stradal, samo da je mo- gel pristediti še več.

Prišle so žene k Ančkini materi.

"Ali sta res vaša in Janez ženin in nevesta?"

(Dalje prihodnjic.)

DR. J. V. ŽUPNIK.

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair avenue in Corner E. 62nd Street, nad Slovensko

Banko. Uhod je na 62nd Street.

Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici.

Moje delo je zanesljivo.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejše na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradavice v 3 dneh popolnoma odstra- nim; revmatizem v 6 dneh popolnoma ozdravim. Bru- slintinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni. Rane, opekline, potne noge in za druge bolez- ni imam jako uspešna zdravila; pišite po cenike, po- šljem. Vam jih zastoj.

JAKOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., N. E.

Cleveland, O.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup **MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.**

Izdeluje **MOŠKE OBLEKE** po naročilu točno in ceno.

W. Szymanski.

Vodim uspešno že tri-in-tride- set let svojo dobro založeno tr- govino z raznim pohištvo. — Vsak, ki poizkusi pri meni, je moj stalen odjemalec. Tako bo- ste tudi Vi, ako le enkrat po- izkusite in se prepričate o ka- kovosti mojega blaga. V zalo- gi imam najfinije postelje, na- slanjace, kuhinjsko pohištvo in sploh vse pohištveno opremo.

Predno si kupite pohištvo drugje pridite in oglejte si mo- jo trgovino, ki je Vam vedno na razpolago.

Se priporočam vsem Jugoslo- vanom!

1907 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

PHONE: CANAL 597.

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno ne- odvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni od- delek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe prilike in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in posta- li boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse ban- čne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijo- nov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med de- veto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta ban- ka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor na- lagate svoj denar.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdeluje mo najkrasnejše ženitovanj- ske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela toč- no in po najzmernejših ce- nah.

Vsem se priporočam.

NěmčecK

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

